

Przełomowy spadek stężenia benzo(a)pirenu w Krakowie

2025-10-15

Po raz pierwszy w naszym mieście, w 2024 roku żadna ze stacji mierzących poziom jednej z najbardziej toksycznych substancji obecnych w powietrzu - benzo(a)pirenu - nie odnotowała przekroczenia normy. To znaczący sukces Krakowa w walce o czyste powietrze oraz dowód na to, że konsekwentne i długofalowe działania w polityce antysmogowej mogą przynieść wymierne efekty.

Benzo(a)piren to związek chemiczny należący do grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), uznawany za silnie rakotwórczy. Głównym źródłem jego emisji są domowe paleniska na paliwa stałe, szczególnie w sezonie grzewczym. Przez wiele lat Kraków zmagał się z poważnym przekroczeniem norm tej substancji, jednak systematyczne działania dotacyjne, osłonowe, a przede wszystkim zakaz palenia węglem i drewnem wprowadzony od 2019 roku – zaczęły przynosić realne efekty.

Wynik Krakowa prezentuje się wyjątkowo dobrze na tle reszty województwa, co można zaobserwować z kolei na poniższym wykresie. Największy spadek procentowy w województwie małopolskim w stosunku do roku poprzedniego, bo aż o 49 proc., odnotowano właśnie w naszym mieście, na stacji przy ul. Bulwarowej. Przykładowo w Nowym Targu oraz w Suchej Beskidzkiej w 2024 roku średnie roczne stężenia benzo(a)pirenu kształtowały się na poziomie 5 ng/m³, co oznacza pięciokrotne przekroczenie dopuszczalnej normy.

To pokazuje, że problem zanieczyszczenia powietrza, mimo dotrzymania norm w roku 2024 w stolicy regionu, nadal pozostaje palącym wyzwaniem w pozostałej części województwa. Natomiast pozytywne dane ze stacji monitoringu środowiska Krakowa są dowodem na to, że konsekwentne i długofalowe działania w polityce antysmogowej mogą przynieść wymierne rezultaty.

– Mówiąc o zanieczyszczeniu powietrza często wskazujemy na pyły zawieszone, ale doprowadzenie z perspektywy lat do dużego ograniczenia bardzo szkodliwego dla zdrowia benzo(a)pirenu w Krakowie to bardzo dobra wiadomość – podsumowuje Paweł Ścigalski, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. jakości powietrza.